

близките си, те стигат до най-крайни действия, считайки ги за положителна проява, въпреки че извършват подсъдими престъпления.

На 11 февруари 2012 г., късно вечерта, в ромската махала на Чирпан на ул. „Победа“ се сбиват две ромски фамилии. Причина за скандала са реплики, разменени между жени от двете фамилии по повод съпруга на една от тях. „Ако искам сега аз да ходя с някой мъж, можеш ли да ме спреш? Значи тя работата затуй е станала. Значи тя ходила, ходила и ние сега опрахме метлата“. След употреба на алкохол една от фамилиите решава да защити честта си и атакува другата, въоръжена с брадви, мотики, вили, лопати, дървени сапове и метални тръби. В мелето се използва и самоделно направен пистолет. При масовото сбиване мъж загива на място, а жена от другата фамилия почива в болницата. Четирима мъже и от двете страни са ранени и също настанени в болница.

Сто години по-рано и Скот Макфий описва как циганите защитават честта си: „Макар и да го познавах в приятната роля на грижлив и добър домакин, Милано (черибашията на циганите от Русе – б.а.) имаше и друга, по-мрачна страна на характера си... той бе убил един нециганин, задето бе груб към жена му и се бе измъкнал благодарение на хитрината на адвокатата си, както и на щедрото раздаване на подкупи“ (Макфий 2007: 136-137).

Все в тези години, за да се изхранят, циганите често използват кражбата. Непрекъснати са набезите в зеленчуковите и овощни градини и лозята. Казанлъшки “цигани и циганки зиме и лете всеки ден ги има на баира, градско землище. Какво правят там? Те ходят в чуждите градини, ниви и лозя уж да берат сухи дърва за отопление, а заедно със сухите и зелени клони на разни овощни дървена, чупят и секат огради и колиби разрушават... Циганите и циганките са бедни и затова не ги преследват пъдарите” (Казанлъшка искра бр.16 от 15 март 1925).

Крадат и мъже и жени. Четирима души цигани от с. Караджово, Анхиалска (дн. Поморийска) околия, през декември 1889 г. се обвиняват в кражба на храна. Това са двама мъже на 22 години, един на 23 години и един на 40 години. През 1931 г. Ибрям Алиев Юсеинов, турски циганин от Нова Загора, излежава три месечна присъда в Старозагорския окръжен затвор за кражба на храна (ТДА София, ф.41-к, оп.1, а.е.449, л. 238; ТДА Стара Загора, ф.357-к, оп.1, а.е.8, л.136-гръб).

Циганите гребенари нямат скрупули, че са крадци – това е техният начин на живот. Двамата – мъж и жена рядко влизат в магазин, за да купят нещо. Те казват, че не е нормално да излезеш от магазин без да се открадне нещо. Жените крадат по пътищата кокошки, омайват ги (пъхат главата под крилото и така кокошката не кудкудяка) и ги пъхат в торбата. Коленето се извършва от мъжа, когато стигнат в катуна (Petulengro 1915-16: 31-32, 51-53). За тези умения на гребенарската жена допълва

ЕВГЕНИЯ И. ИВАНОВА • ВЕЛЧО КРЪСТЕВ